

Stormen blev vändpunkten

Bredbandet satte fart

Efter stormen Gudrun tröttnade byborna i Kvenneberga på strömavbrott och uselt internet och tog saken i egna händer. I dag är det full fart i både elskåp och datorer.

TEXT OCH FOTO MICKAN THOR

Carola Gunnarsson och Harald Gustavsson håller i Q-Fibers slang medan Mikael Nilsson och Johan Karlsson, till höger, håller i Eons högspänningskabel.

Hjortsberga-Kvenneberga socken, nordväst om Växjö, drabbades extremt hårt av de båda stormarna Gudrun och Per. Mängder av skog föll och de flesta var utan ström och telefon i veckor. Sedan dess har strömförsörjningen varit ostadig med ideliga strömavbrott som följd.

– Jag tror vi hade ett par hundra strömavbrott om året, säger Carola Gunnarsson. Vi höll på att bli galna. Det här är en livfull landsbygd med många boende och aktiva lantbruk. De ideliga strömavbrotten gjorde livet surt för oss. Vi tröttnade och kallade hela byn till stormmöte till vilket vi även bjöd Eon.

Stor uppslutning

Över hundra personer kom till Kvenneberga bygdegård. Eon visade förståelse för bybornas uppgivenhet och sa att deras bygd skulle prioriteras. Eon berättade att snart skulle nedgrävningen av den tidigare luftburna högspänningen påbörjas. Ett litet sus av lättnad gick genom bygdegården.

Men så kläckte plötsligt någon en idé om att samförlägga en slang med fiberoptik intill Eons elkabel när dikena ändå skulle grävas.

– Det var nu eller aldrig, berättar Harald Gustavsson som är lant- och skogsbrukare i Åeke. Vi var många som direkt tänkte på idén och redan veckan därpå ordnade vi ännu ett stormöte.

”Det brann i knutarna eftersom Eon strax skulle börja gräva”

Bildade förening

Snart bildades föreningen Q-Fiber, inspirerat av ortens gamla stavning, Qvenneberga. Carola Gunnarsson, mjölkproducent, valdes till ordförande.

– Det brann i knutarna eftersom Eon strax skulle börja gräva. Vi var tvungna att snabbt ta ställning, säger Carola Gunnarsson. Kontakt togs med byNet som hjälpte oss med underlag och kalkyler. Och när vi fick klartecken för att vi skulle få det EU-finansierade kanalisationsstödet bestämde vi oss.

I Hjortsberga-Kvenneberga sock-

en finns runt 150 fastigheter. Över hälften nappade och har investerat i Q-Fibers nätsatsning. Från varje fastighet går man in med 30 000 kronor samt fem arbetsdagar. Arbetet lades upp i etapper och under hösten 2008 kom arbetet i gång.

Förändringar

Nejden är tydligt präglad av förändringarnas vindar. Obevuxna och utjämnade dikegrenar vittnar om grävmaskinernas framfart. Under massorna ligger Eons stora elkabel. Intill ligger Q-Fibers lilla slang som rymmer fiberoptiken. Här och var i byarna syns nyupp-satta kabelskåp och fiberskåp. Mörkt röda hus i lekstugeformat kringgärdas av makadam och grushögar i vilka livskraftiga blommor redan slagit rot. Strax intill står ett blänkande litet skåp med en dekal på vilken det står FFH, Fiber Från Hemmet.

– Här vid skåpet slutar Eons del i projektet. Q-Fiber anlitar nu en annan aktör för att blåsa in fiberoptik i de nedgrävda slangarna. Ännu en aktör ska sedan svetsa fibern, både här i skåpet och ute på fastigheterna, berättar Carola Gunnarsson. Sedan är det bara att njuta av ett skitsnabbt internet, en bra TV-bild och åsksäkrare telefoni.

Distansarbete möjligt

I dag är projektet inne i sin slutfas och en av dem som fått fast fiberbaserat bredband är Peter Fröberg som bor avsides och har tre kilometer till byn.

– Här i Esperyd finns fyra ställen av vilka tre har investerat i fiber. Det är helt suveränt. Jag, som är redaktör, har genom åren försökt jobba en del hemifrån via modem men alltid haft usel mottagning. Och när åskan tog mitt tredje modem gav jag upp distansjobbandet helt. Nu har vi en fantastisk uppkoppling och snart ska vi börja köra telefon och TV via fibern också, skrockar Peter Fröberg förnöjt.

Mjolkproducenten Carola Gunnarsson tycker att den säkra strömförsörjningen är den bästa och viktigaste effekten.

– I dag är strömförsörjningen här på gården helt perfekt och det

är så himla skönt. Ur stormarnas tragik och mörker växte faktiskt nya möjligheter fram.

"Ur stormarnas tragik och mörker växte nya möjligheter fram"

Ett lågt och dovt vibrerande ljud hörs. Carina fiskar upp sin telefon ur jeansfickan och tittar på displayen.

– Oj, ett larm från en av mjölkrobotarna, bäst jag sticker. Du ser, allt blir så mycket effektivare när strömmen fungerar, ropar Carola Gunnarsson över axeln medan hon halvspringer mot ladugården. ■

Så fungerar det:

Vad är fiberoptik?

■ **Fiberoptik är ett** optiskt system där ljus leds genom så kallade optiska fiber vilkas kärnor är gjorda av mycket rent glas. Fiberoptiken konkurrerar alltmer ut koppartråden vilken traditionellt används inom telekommunikation.

Varför fiberbaserat bredband?

■ **TELEFONI:** Fibern förläggs i mark = inte stormkänslig. Vid åsknedslag leder fibern inte den elektriska impulsen vidare. Billigare telefontjänster

■ **INTERNET:** Högre hastighet både till och från fastigheten. Hastigheten är oberoende av avståndet. Hastighetsbegränsningen sitter inte i fibern utan i ändutrustningen.

■ **TV:** Perfekt mottagning. Klarar de krav på informationsflöde som HDTV-formatet kräver.

Drivs i 18 kommuner

■ **FFH, Fiber Från Hemmet,** står för ett kollektivt engagemang i byggande och drift av optiska fibernät. Föreningen bygger och driver näten i egen regi.

FFH-projekt har genomförts i 18 olika kommuner runt om i södra Sverige från Eskilstuna i norr till Kristianstad i söder samt i finska Österbotten. Det finns i dag runt 70 aktiva ekonomiska bredbandsföreningar.